

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Hamureac Oxana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

BORDIANU Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.07.2020 – 13.10.2020;

Instanța de apel: 03.11.2020 – 03.02.2021;

Instanța de recurs: 17.03.2021 – 12.05.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central, din 13 octombrie 2020, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală, Bordianu Victor a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) și b) Cod penal la 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce unitățile de transport.

A fost încasat din contul lui Bordianu Victor în contul statului suma de 5634 lei cu titlu de despăgubire pentru efectuarea expertizelor.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că inculpatul, deținând permis de conducere de categoria „B”, eliberat la 17.09.2019, pe data de 05 decembrie 2019, aproximativ la orele 21:05, conducând mijlocul de transport de model „Volkswagen Transporter T4” cu XXXXX, pe traseul MI Chișinău-Leușeni, km 20+620m, din imprudență, ignorând prevederile pct. 45 sub pct.1) lit. b) și d) și subpct. 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care indică, că „*Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră. În cazul în care în limite*

vizibilității apar obstacole, ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, pct. 47 subpct.1 lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia „*Limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt în afara localităților: 110 km/h - de drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4; 90 km/h - pe celelalte drumuri*”, precum și pct. 48 subpct. 1) al aceluiași Regulament, potrivit căruia „*Conducătorilor care au vechimea în conducerea autovehiculelor de categoria respectivă mai mică de un an, precum și celor, care efectuează instruirea în conducerea autovehiculelor li se interzice să depășească limita de viteză de 70 km/h*”, nu a manifestat prudență sporită și nu a redus viteza până la limita, care i-ar garanta siguranța traficului, prin ce a încălcat regulile de securitate a circulației, iar ca urmare, din imprudență, a tamponat din spate minitractorul de model „Buivol” cu remorcă, care se deplasa pe aceeași bandă de circulație, în aceeași direcție, în care se aflau Tofan Nicolai, Răducanu Constantin și Filimon Oleg, în rezultatul cărui fapt, lui Răducanu Constantin, conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 201922CO151 din 20.01.2020, i-au fost cauzate leziuni sub formă de vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății soldate cu deces, lui Filimon Oleg, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2020022D0055 din 11.05.2020, i-au fost cauzate leziuni sub formă de vătămare corporală gravă a integrității corporale și a sănătății, iar lui Tofan Nicolai, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201922PO632 din 19.12.2019, i-au fost cauzate leziuni sub formă de vătămări corporale ușoare.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocata Hamureac Oxana în interesele inculpatului și de succesorul părții vătămate Răducanu Constantin, care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Hîncești.

3.1 Avocatul Hamureac Oxana în interesele inculpatului pledează pentru casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa cu suspendarea executării acesteia.

În motivarea solicitării se invocă:

- pedeapsa aplicată este una prea aspră în raport cu circumstanțele cauzei, or inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunilor incriminate, se căiește sincer de faptele săvârșite și a conștientizat efectele prejudiciabile ale acțiunilor sale, anterior nu a fost judecat, are loc permanent de trai, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, este angajat oficial în câmpul muncii;

- în speță sunt prezente circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal- contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii, or din start inculpatul a manifestat o atitudine sinceră, cooperantă cu organul de urmărire penală și a dat depoziții veridice despre circumstanțele cauzei, nu a întreprins măsuri de a se eschiva sau de a perturba desfășurarea normală a urmăririi penale, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în condițiile art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală;

- în privința lui Bordianu Victor nu au fost constatate circumstanțe agravante, fiind reținute doar circumstanțe atenuante, fapt ce permite stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

3.2 Succesorul părții vătămate Răducanu Constantin a declarat apel solicitând, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa, în baza prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea cererii apelantul a invocat că, pedeapsa cu închisoare este una prea severă. Bordianu Victor din start a acoperit toate cheltuielile necesare, careva pretenții de ordin material și moral față de acesta nu are. La fel instanța nu a apreciat corect circumstanțele, care au stat la baza accidentului rutier. Necătfînd la faptul, că Bordianu Victor a indicat prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și probele administrate la etapa urmăririi penale, instanța urma să verifice și să constate toate circumstanțele importante pentru soluționarea acestei cauze, precum starea în care se afla șoferul minitractorul de model „Buivol” cu remorcă, toate defectele acestui mijloc de transport. Toate aceste circumstanțe au servit un imbold pentru tamponarea produsă. Consideră că pedeapsa penală va atinge scopul în cazul aplicării unei pedepse cu suspendare.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, apelurile declarate de către avocata Hamureac Oxana în interesele inculpatului și a succesorului părții vătămate, Răducanu Constantin, au fost respinse ca nefondate cu menținerea fără modificări a sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 13 octombrie 2020.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art. 264 alin. (3), lit. a) și b) Cod penal.

Instanța de apel, examinând probatorul, a menționat că în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanță atenuantă s-a stabilit recunoașterea vinei și căința sinceră. În acest sens, instanța de apel a specificat faptul că, nu poate fi reținută în calitate de circumstanță atenuantă recunoașterea vinei de către inculpat or, recunoașterea vinovăției atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală și nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal. Circumstanțe ce agravează răspundere penală în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal nu au fost stabilite.

La procedura de individualizare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal de faptul, că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului, care este fără antecedente penale.

În acest context, s-a considerat neîntemeiate argumentele apelurilor de a aplica suspendarea executării pedepsei prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal, or aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra, că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

În urma efectuării analizei complexe a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel de înaintea și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, ținând cont concomitent și de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedura penală.

La caz, nu s-a admis solicitarea apărătorului și succesului părții vătămate privind aplicarea față de Bordianu Victor a unei pedepse nonprivative de libertate, în situația în care pedeapsa stabilită de instanța de fond a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Cu referire la pedeapsa complementară - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, instanța de apel a subliniat că în conformitate cu art. 65 alin. (1) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii. Având în vedere faptul că, norma de care se face vinovat inculpatul prevede în mod obligatoriu anularea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, în calitate de pedeapsă complementară, instanța de apel a constatat aplicarea justificată în privința inculpatului a sancțiunii complementare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Hamureac Oxana în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care

inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa cu suspendarea executării conform prevederilor art. 90. Cod penal.

În motivare recurenta a indicat aceleași motive ca și în apel că inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii, se căiește sincer de faptele săvârșite și a conștientizat efectele prejudiciabile ale acțiunilor sale.

În privința lui Bordianu Victor nu au fost constatate circumstanțe agravante, fiind reținute doar circumstanțe atenuante, fapt ce permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condițională a executării acesteia.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererii de recurs rezultă, că recurenta critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei inculpatului, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, însă nu face trimitere la prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Referitor la individualizarea pedepsei, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Prin urmare, instanța de apel just a concluzionat că, în cazul în care inculpatul s-a căit, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută

de art. 364¹ Cod de procedură penală, dar a comis o infracțiune gravă, soldată cu decesul unei persoane victime și cauzarea leziunilor corporale altor victime, suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproportională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana inculpatului și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Colegiul specifică că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta. Astfel, instanța de apel corect a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și, respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu ar fi proporțională faptelor prejudiciabile săvârșite.

Deci, instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea soluției instanței de fond de aplicare în privința inculpatului a pedepsei privative de libertate reală sub formă de închisoare pe termen de 4 ani în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de conducere a unităților de transport, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, soluție pe care o preia și instanța de recurs.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în descriptivul deciziei instanței de apel, pe care instanța de recurs le însușește sub aspectul stării de fapt și de drept a cauzei, așa cum au fost reținute de instanța de apel.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Analizând materialele cauzei în raport cu decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată careva eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, de aceea va decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Hamureac Oxana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *BORDIANU Victor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 iunie 2021.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion